

AGRAÏMENTS

M'agradaria donar les gràcies per haver-me ajudat a portar *El jardí oblidat* al món a:

La meva Nana Connely, les històries de la qual van ser la meva primera inspiració; la Selwa Anthony per la saviesa i l'interès; la Kim Wilkins, la Julia Morton i la Diane Morton per llegir els meus primers esborranys; la Kate Eady per resseguir insidioses dades històriques; en Danny Kretschmer per proporcionar-me les fotos dins del termini; els companys de feina de la Julia per respondre preguntes de caire lingüístic. Pel que fa a la recerca —arqueològica, entomològica i mèdica—, vull donar les gràcies al doctor Walter Wood, la doctora Natalie Franklin, la Katharine Parkes i especialment a la doctora Sally Wilde; i, per l'ajuda amb els detalls específics, estic molt agraïda a la Nicole Ruckels, l'Elaine Wilkins i la Joyce Morton.

Tinc la sort que tot de gent extraordinària em publiqui arreu del món i estic molt agraïda a tothom que ha contribuït a convertir les meves històries en llibres. Per la seva sensibilitat i pel suport editorial que han donat *El jardí oblidat*, m'agradaria esmentar especialment la Catherine Milne, la Clara Finlay i la meravellosa Annette Barlow d'Allen & Unwin, a Austràlia; també la Maria Rejt i la Liz Cowen de Pan Macmillan, al Regne Unit. Estic també d'allò més agraïda a la Julia Stiles i la Lesley Levene per la seva atenció acuradíssima pel que fa als detalls.

També m'agradaria rendir un homenatge aquí als autors que escriuen per a la canalla. Descobrir ben d'hora que rere les marques

negres que hi ha sobre les pàgines blanques s'hi amaguen mons de terror, alegria i emoció incomparables és un dels grans regals de la vida. Em sento enormement agraïda amb tots aquells autors que, amb les seves obres, van encendre la meva imaginació de nena i que em van inspirar un amor per la lectura i els llibres que ha estat un company fidel al llarg de la vida. *El jardí oblidat* és, en part, una oda a tots aquests autors.

Finalment, com sempre, tinc un deute immens de gratitud envers el meu marit, el Davin Patterson, i els meus dos fills, l'Oliver i en Louis, que són els veritables amos d'aquesta història.

EL JARDÍ OBLIDAT

PART

Capítol 1

Londres, Anglaterra, 1913

El lloc on jeia arraulida estava fosc, però la nena va fer tal com li havien manat. La dama li havia dit que esperés, que encara no havia passat el perill, que havien d'estar-se tan quietes com els ratolins d'un rebost. La nena va saber que era un joc, com si juguessin a fet i amagar.

Des del darrere dels barrils de fusta, la nena escoltava. Va fer-se una imatge mental de la situació com li havia ensenyat el pare. Uns homes, a prop i lluny, que va suposar que eren mariners, es cridaven els uns als altres amb veus fortes i tosques, plenes de mar i de la seva sal. A la distància, el ressò de les sirenes dels vaixells, dels xiulets de llauna, dels remes en xocar contra l'aigua; i, més enllà, el crit de les gavines grises amb les ales esteses per absorbir els raigs del sol.

La dama tornaria, l'hi havia dit, però la nena desitjava que fos aviat. Feia temps que l'esperava; tant, que el sol havia recorregut el cel i ara li escalfava els genolls per sota del vestit nou. Parava l'orella amb atenció esperant sentir el so dels enagos de la dama fregant els taulers del moll, el so dels seus talons repicant precipitadament, sempre precipitadament, com mai no ho havien fet els de la seva mare. La nena es preguntava de forma vaga i despreocupada, com solen fer les criatures que reben molt d'afecte, on devia ser la seva mare, quan tornaria. I també es preguntava sobre la dama. Sabia qui era, n'havia sentit a parlar a l'àvia. Li deien «L'Autora» i vivia en una caseta als límits de la propietat, més enllà del laberint. Se suposava que la nena no ho havia de saber. Li havien prohibit jugar al laberint d'esbarzers.

La mare i l'àvia li havien dit que era perillós acostar-se al penya-segat. Però de vegades, quan ningú l'observava, li agradava fer coses prohibides.

Partícules de pols, centenars de partícules, dansaven al raig de llum solar que es filtrava entre dos barrils. La nena va somriure i llavors la dama, el penya-segat, el laberint i la mare van abandonar els seus pensaments. Va allargar un dit i va tractar de capturar una partícula. La forma com les partícules s'acostaven per després escapolar-se la va fer riure.

Els sorolls més enllà del seu amagatall ara eren diferents. La nena podia sentir l'aldarull de coses que es movien, la remor de veus esverades. Es va inclinar cap al tel de llum i va prémer la cara contra la freda fusta dels barrils. Amb un ull, va examinar els molls.

Cames, sabates i vores d'enagos; extrems de cintes de paper de colors que onejaven d'un cantó a l'altre; i a la coberta, agosarades gavines a la cacera d'engrunes.

Es va produir una sotragada i l'enorme vaixell va produir un gemec, greu i prolongat, des de l'interior del seu ventre. Les vibracions van travessar els taulons de coberta i van arribar a la punta dels dits de la nena. El temps es va congelar per un instant, i tot seguit, la nena contenia la respiració amb els palmells oberts a ambdós costats del cos mentre el vaixell salpava i s'allunyava del moll. Va sonar la sirena i es va sentir una onada d'aclamacions, crits de «Bon viatge». S'havien posat en camí. Rumb a Amèrica, a un lloc anomenat Nova York on havia nascut el pare. Ja feia dies que els sentia murmurar sobre el viatge; havia sentit que la mare li deia al pare que havien de partir al més aviat possible, que no es podien permetre d'esperar més temps.

La nena va tornar a riure; la nau lliscava sobre l'aigua com una balena gegant, com Moby Dick en el conte que sovint el pare li llegia. A la mare no li agradava que li llegís aquella mena d'històries. Deia que eren massa aterridores i que li ficaven idees al cap que després no hi havia manera d'esborrar. Quan la mare deia aquesta mena de coses el pare sempre li feia un petó al front, li deia que tenia raó i que seria més prudent. Però així i tot continuava explicant històries a la nena sobre la gran balena. I d'altres (les preferides de la nena) d'un llibre de contes sobre velles cegues i donzelles òrfenes i llargs viatges per alta mar. Això sí: el pare li feia prometre que la mare no se n'assabentaria, que seria el seu secret.

La nena havia après que hi havia secrets que no podien compartir amb la mare. La mare no estava bé, la seva salut era dèbil des d'abans que nasqués la seva filla. L'àvia sempre li repetia que es comportés i li recordava que si feia enfadar la mare podria passar-li alguna cosa terrible i la culpa seria seva. La nena estimava la mare i no volia entristir-la, no volia que li passés res, de manera que algunes coses les mantenia en secret. Com les històries fantàstiques, les estones que passava a prop del laberint, o les vegades que el pare l'havia portat a visitar l'Autora a la caseta que hi havia als límits de la propietat.

— Per fi! — va exclamar-li una veu a l'orella—. T'he trobat! — Algué va apartar el barril i la nena va fer una ganyota amb els ulls mirant al sol. Va parpellejar fins que l'amo de la veu es va moure i va bloquejar la llum. Era un noi gran, d'uns vuit o nou anys—. Tu no ets la Sally — va dir.

La nena va negar amb el cap.

— Qui ets?

El pacte era que no havia de dir a ningú el seu nom. Era un joc, el seu joc amb la dama.

— I bé?

— És un secret.

Ell va arrufar el nas i se li van ajuntar les pigues.

— Com és?

La nena va arronsar les espatlles. Se suposava que no havia d'esmentar la dama, com sempre li recordava el pare.

— Aleshores on és la Sally? — El nen s'impacientava. Va mirar a dreta i a esquerra—. L'he vist córrer en aquesta direcció. N'estic segur.

Es va sentir una forta rialla en una altra zona de la coberta seguida de corredisses. El rostre del noi es va il·luminar.

— Ràpid! — va dir i va començar a córrer—. Que s'escapa!

La nena va treure el cap per un lateral del barril i el va veure escapolar-se entre la multitud, perseguint un remolí d'enagos blancs.

Va sentir un formigueig als dits dels peus que la incitava a seguir-los.

Però la dama li havia dit que esperés.

El nen s'estava allunyant. Va esquivar un home ben plantat de bigots encerats. L'home va fer una ganyota tan exagerada que les fac-

cions se li van ajuntar al centre de la cara com una família de crancs sobtats.

La nena va riure.

Potser tot formava part del mateix joc. La dama li recordava més a una nena que no pas a cap altre adult que coneixia. Potser ella també estava jugant.

Va sortir de darrere del barril i, a poc a poc, es va posar de peu. El peu esquerre se li havia adormit. Va esperar un moment a recuperar la sensibilitat i va mirar com el nen tombava a la cantonada i desapareixia.

Llavors, sense pensar-ho dues vegades, va sortir corrents darrere d'ell, amb passes fermes i el cor bategant-li amb força.

Capítol 2

Brisbane, Austràlia, 1930

Al final, van celebrar l'aniversari de la Nell a l'edifici dels Forester, a Latrobe Terrace. En Hugh havia suggerit el nou saló de ball de la ciutat, però la Nell, fent-se ressò de l'opinió de la mare, havia dit que no calia gastar tants diners, especialment ara que corrien temps tan difícils. En Hugh va accedir, però amb la condició que la Nell anés a Sydney a buscar la cinta de randa que volia per al seu vestit. La Lil havia ficat aquella idea en el cap del seu marit abans de morir. Se li havia acostat, li havia agafat la mà i li havia mostrat l'anunci del diari, l'adreça al carrer Pitt, i li havia explicat que era una randa finíssima i que significaria molt per a la Nellie, i que, encara que pogués semblar extravagant, podria reutilitzar-se per al vestit de núvia, quan arribés el moment. Després li havia somrigut i havia sentit que tornava a tenir setze anys i que ell estava boig per ella.

La Lil i la Nell havien estat un parell de setmanes treballant en el vestit d'aniversari. A les nits, quan la Nell tornava a casa de treballar a l'estanc, prenién el te, les germanes petites discutien letàrgicament a la terrassa i una multitud de mosquits negava l'aire de la nit amb un brunzit que feia embogir qualsevol. Llavors la Nell deixava el cistell de cosir a terra i acostava una cadira al llit de la seva mare malalta. En Hugh, de vegades les sentia riure sobre alguna cosa que havia passat a l'estanc: una discussió d'en Max Fitzsimmons amb tal o tal client, l'última malaltia de la senyora Blackwell, o les pallassades dels bessons de la Nancy Brown. En Hugh es quedava a la porta, omplia la pipa de tabac i escoltava la Nell, que abaixava la veu i en-

rogia de satisfacció tot explicant alguna cosa que en Danny hagués dit; alguna promesa que li havia fet sobre la casa que li compraria quan s'haguessin casat, el cotxe que li havia robat el cor i que el seu pare creia que era una bicoca, l'última batedora de la botiga dels magatzems McWhirter...

A en Hugh li agradava en Danny; no podia demanar més per a la Nell, la qual cosa no estava malament, tenint en compte que la parella era inseparable des que els joves s'havien conegut. El fet de veure'ls junts feia pensar a en Hugh en els seus primers anys amb la Lil. Havien sigut feliços com a gínjols quan encara els esperava un futur llarg i indemne. I havia sigut un bon matrimoni. Havien passat moments de prova al principi, abans de tenir les nenes, però d'una manera o d'una altra sempre els havien superat...

Amb la pipa plena i sense cap altra excusa que el retengués allà, en Hugh va deixar-les soles. Va sortir a acomodar-se a l'extrem més tranquil de la terrassa principal, en un racó fosc on poder seure i gaudir de la tranquil·litat, o del més semblant possible a la tranquil·litat en una casa plena de filles esvalotadores, si l'una excitable l'altra encara més. Sol amb el matamosques a l'ampit de la finestra, no fos cas que els mosquits s'acostessin massa. I després va seguir els seus pensaments, els quals li conduïen invariablement al secret que havia guardat tots aquests anys.

Perquè sentia que li estava arribant el moment. La pressió amb què havia après a conviure durant tant de temps havia començat a augmentar recentment. La Nell aviat faria vint-i-un anys, era una dona adulta i preparada per començar la seva pròpia vida, compromesa, ni més ni menys. Tenia dret a conèixer la veritat.

Sabia el que en pensaria la Lil, i és per això que no l'hi deia. L'últim que volia era preocupar la Lil, que la Lil passés els seus últims dies intentant convèncer-lo que desistís, com havia fet sovint en el passat.

De vegades, mentre pensava en les paraules que triaria per fer la seva confessió, en Hugh es descobria desitjant que fos alguna de les altres filles. Llavors es maleïa pel fet de reconèixer que tenia una favorita, encara que ningú més no ho sabés.

Però la Nellie sempre havia sigut especial, molt diferent de les altres. Entusiasta, més imaginativa. Més com la Lil, pensava sovint, encara que, òbviament, això no tenia sentit.

* * *

Van penjar cintes al llarg de les bigues; blanques, a joc amb el vestit, i vermelles, a joc amb els seus cabells. Potser l'antiga sala recoberta de fusta no tenia l'esplendor immaculada dels nous edificis de totxos de la ciutat, però lluia prou bé. Al fons, a prop de l'escenari, les quatre germanes menors de la Nell havien preparat una taula per als regals d'aniversari i havia començat a formar-se'n una pila considerable. Algunes de les dones de la parròquia s'havien reunit per preparar el sopar, i l'Ethel Mortimer estava graponejant el piano amb danses romàntiques de l'època de la guerra.

Els joves, homes i dones, al principi formaven grups, inquiets, al llarg de les parets, però a mesura que la música i els nois més audaços es van animar, van començar a dividir-se en parelles i a ocupar la pista. Les germanetes miraven amb enveja, fins que van reclutar-les perquè anessin portant les safates dels sandvitxos de la cuina a la taula del sopar.

Quan va arribar el moment dels discursos, tot eren galtes resplendents i sabates gastades pel ball. La Marcie McDonald, l'esposa del pastor, va fer sonar la seva copa i tots es van tombar a mirar en Hugh, que desplegava un paperet que s'havia tret de la butxaca del pit. Va escurar-se el coll i es va passar una mà pels cabells repentins. Parlar en públic mai no havia estat el seu fort. Era la classe d'home reservat que es guardava les seves opinions per a si mateix i deixava que fossin els homes més loquaçs els qui fessin els discursos. No obstant això, una filla només assolia la majoria d'edat un cop a la vida i li corresponia a ell fer-ho públic. Sempre havia complert amb les obligacions, havia seguit les regles. Si més no, en la majoria dels casos.

Va somriure quan un dels seus companys de l'embarcador el va interrompre amb un crit; llavors, sostenint el paper al palmell de la mà, va respirar fondo i, un per un, va anar llegint els punts de la llista que havia gargotejat amb una cal·ligrafia negra i menuda: fins a quin punt havien estat sempre orgullosos de la Nell ell i la seva dona; l'alegria que van experimentar amb la seva arribada; que n'estaven molt, d'en Danny. La Lil s'havia alegrat especialment, va dir, en saber del compromís abans de morir.

En esmentar la mort recent de la seva esposa, els ulls d'en Hugh van començar a coure i va callar. Va fer una pausa breu i va recórrer els rostres dels seus amics i de les seves filles amb la mirada, fixant-la un instant en la Nell, que somreia mentre en Danny li murmurava alguna cosa a l'orella. Va arrufar el front, com si un núvol se li hagués aturat entre cella i cella, i els presents van preguntar-se si devia voler anunciar-los alguna cosa important, però el moment va passar. Va relaxar l'expressió i es va guardar el paper a la butxaca. Ja era hora que hi hagués un altre home a la família, va dir amb un somriure, això aportaria una mica d'equilibri.

Aleshores les dones de la cuina van entrar en acció i van distribuir tasses de te entre els assistents, però en Hugh va esperar una mica abans d'anar a taula i va deixar que la gent li passés al davant, que el felicitessin donant-li copets a l'espatlla amb comentaris de «ben fet, amic», que algú li passés la tassa amb el platet. El discurs havia sortit bé. Tanmateix, no aconseguia relaxar-se. Se li havia accelerat el cor i estava suant malgrat que no feia calor.

És clar que sabia per què. Les obligacions del vespre no havien conclòs. Quan va observar que la Nell sortia, sola, per una porta lateral que donava a un petit pati, va saber que el moment havia arribat. Es va aclarir la gola, va deixar la tassa de te a la taula dels regals i va abandonar el càlid murmuri de la cambra endinsant-se en l'aire fresc de la nit.

La Nell estava dreta al costat del tronc gris verdós d'un eucaliptus solitari. En un altre temps, va pensar en Hugh, tota la carena devia haver estat coberta d'aquells arbres, com també els vessants de banda i banda. Devia haver estat tot un espectacle, aquella multitud de troncs fantasmals a les nits de lluna plena.

En fi. Estava ajornant les coses. Fins i tot ara intentava defugir la seva responsabilitat, estava sent feble.

Un parell de ratpenats negres va travessar el cel nocturn en silenci. En Hugh va descendir pels esglaons ròncs de fusta i va creuar la gespa humida de rosada.

Devia haver-lo sentit arribar —potser havia pressentit la seva arribada—, perquè es va tombar i va somriure mentre ell se li acostava.

—Estava pensant en la mare —li va dir quan el va tenir al seu costat—. Em preguntava des de quina estrella ens deu estar mirant.

Les paraules van fer que els ulls d'en Hugh s'humitegessin. Va maleir que esmentés la Lil precisament en aquell moment. Ara tenia la sensació que la seva dona els observava, furiosa amb ell pel que estava a punt de fer. Podia sentir la seva veu, les velles discussions de sempre...

Però així ho havia decidit i així ho faria. Havia estat ell, al capdall, el responsable de tot allò. Per bé que havia estat de forma involuntària, havia estat ell qui havia donat el pas que els havia dut fins allà, i li corresponia a ell posar-hi remei. Els secrets tenien una manera de donar-se a conèixer i, sens dubte, era millor que la Nell conegués la veritat de la boca d'ell que no pas d'algú altre.

Va agafar les mans de la seva filla i va besar-ne el dors de cada una. Les va estrènyer amb força, els dits fins d'ella contra les palmes rugoses d'ell.

La seva filla. La seva primogènita.

Ella li va somriure, radiant en el seu vestit delicat amb adorns de randa.

Ell va respondre amb una somriure.

Després la va convidar a seure al seu costat en un tronc caigut d'un eucaliptus, llis i blanc, i es va inclinar per xiuxiuejar-li alguna cosa a l'orella. Li va transmetre el secret que ell i la seva esposa havien guardat durant disset anys. Va esperar a veure un indici de reconeixement d'alguna mena, un mínim canvi d'expressió mentre assimilava les seves paraules. Va observar com els fonaments del món de la Nell s'esquerdaven i la persona que havia sigut la seva filla s'evanidia en un instant.